

Wind in de zeilen – Soest

Werkblad 1 - Antwoorden

1.

a. De Windhond

b. Een (haze)windhond kan hoge snelheden bereiken, net als de wieken van de molen. Zie o.a. <http://www.windhond.nl/stellingkorenmolen/36/8/geschiedenis-deel-1:-de-windhond-1737-1930.html>

c. Woerden en Zaandam (staat in de tekst op de hierboven genoemde pagina en is makkelijk vindbaar via Google)

2.

a. Veranderd: er zijn veel meer huizen bijgebouwd.

Hetzelfde gebleven: bijv. een deel van de Eng is nog steeds onbebouwd; de oude vorm van het dorp als lint onderaan de Eng is nog te herkennen

Extra informatie

Soest ligt op de grens van de laag gelegen weilanden van het Eemland en de heuvels van de Utrechtse Heuvelrug. Dat was een gunstige plek om te gaan wonen: in de buurt van een rivier, zodat er voldoende drinkwater was, en hoog genoeg om de voeten droog te houden. Op het hoogste gedeelte van Soest lagen de akkers waar de boeren allerlei gewassen verbouwden. Dit heet nog steeds de 'Eng'. Onderaan de heuvel lagen de boerderijen op een rijtje naast elkaar. Daardoor was Soest een lang en smal dorp. Rond de Oude Kerk ontstond het centrum van Soest, met onder andere een herberg (De Drie Ringen) en een schooltje.

Om brood te kunnen bakken moest het graag eerst gemalen worden. Daarom had elk dorp wel een molen.

b. NEE

c. Wat informatie over de molens:

Korenmolen De Windhond

De molen stond op de hoek Molenstraat-Molenweg. Het is niet helemaal duidelijk waar de naam van de molen vandaan komt: misschien heet hij zo omdat de wieken zo snel gaan als een (haze)windhond? Rond het jaar 1400 moet er al een molen op de Eng hebben gestaan. In 1474 stond er een houten standerdmolen. Dit is de oudste molen van Soest. Alle boeren en bakkers uit Soest, Soesterveen en De Birkt die graan wilden laten malen, waren verplicht om dat op De Windhond te laten doen. In 1737 werd de houten standerdmolen vervangen

door een stenen stellingmolen. Die kreeg de bijnaam: "De stenen reus op de Soester Engh". De Windhond werd in 1925 voor het laatst gebruikt. Daarna raakte hij in verval en in 1930 werd hij gesloopt. Alleen het molenaarshuisje (Molenstraat 71) bleef over. Bijna 50 jaar later waren er mensen

die het jammer vonden dat de molen er niet meer was. Zij richtten een actiecomité op om de molen te herbouwen. Uiteindelijk lukte dat in 2008. De Windhond werd herbouwd, maar dat gebeurde op een andere plek: wat hoger op de Eng tegenover Algemene Begraafplaats. Hier kan de molen meer wind vangen.

Korenmolen De Vlijt

De molen stond aan Kerkstraat in Soest-Zuid. Deze molen had eerst in Noord-Holland gestaan en was daar een poldermolen geweest. In Soest werd hij in 1852 opnieuw opgebouwd als korenmolen. In plaats van een scheprad kreeg de molen maalstenen, zodat hier koren kon worden gemalen. In 1921 kocht de molenaar van De Vlijt ook korenmolen De Windhond. Nu had hij geen last meer van concurrentie! In 1933 was de molen in verval geraakt en werden de wieken verwijderd. Daarna is het nog een tijdje een uitkijktoren geweest en in 1952 werd de molen afgebroken.

d. Korenmolen de Windhond stond vroeger op de hoek van de Molenstraat en de Molenweg. Korenmolen de Vlijt stond aan de Kerkstraat.

e. Molenweg 30; hier stond vroeger GEEN molen

f. Boven op de eng staat er minder bebouwing en bomen om de molen heen en staat de molen hoger, zodat hij meer wind vangt.